

Πως μπορεί να βοηθήσει τις επιχειρήσεις εν μέσω κρίσης

Του Γιώργου Καραγιαννόπουλου (Διευθύνων Σύμβουλος Eurobank Factors)

Δημοσίευση: Ιούνιος 2020 – <http://www.businessdaily.gr>

Η πανδημική κρίση βρήκε την ελληνική οικονομία σε μια κρίσιμη καμπή, τη στιγμή που επιχειρούσε μια δυναμική επανεκκίνηση μετά από μια δεκαετία βαθιάς ύφεσης. Η νέα κανονικότητα ανέστειλε τουλάχιστον την προ της πανδημίας αισιόδοξη προοπτική, την οποία έχει πλέον διαδεχθεί ο προβληματισμός για το τελικό κόστος της νέας κρίσης στην πραγματική οικονομία και η αγωνία, για την ταχύτητα της απαιτούμενης ανάκαμψης.

Ωστόσο, είναι ιστορικά αποδεδειγμένο πως τις περισσότερες φορές μεγάλες κι απρόβλεπτες ανατροπές πυροδοτούν εν τέλει, ειδικά στην οικονομία, σημαντικές αλλαγές προς τη θετική κατεύθυνση και ανατρέπουν αναχρονιστικά status quo, σε τοπική αλλά και σε παγκόσμια κλίμακα.

Στην παρούσα κρίση, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η ανάγκη αντιμετώπισης της πανδημίας και των οικονομικών επιπτώσεων από τα περιοριστικά μέτρα που άγγιξε, ανεξαιρέτως, όλους τους εταίρους μας στην ΕΕ, έφερε εν τέλει τους θεσμούς (Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ΕΚΤ) προ των ευθυνών τους μπροστά στον κίνδυνο της αποδόμησης, με αποτέλεσμα την ενεργοποίηση ευεργετικών πακέτων στήριξης (επιχορηγήσεις και χρηματοδοτήσεις) πρωτοφανούς εύρους. Είναι επίσης σημαντικό ότι αυτή τη φορά, σε αντίθεση με το τι συνέβαινε κατά τη διάρκεια της ελληνικής οικονομικής κρίσης τα προηγούμενα χρόνια, και η Ελλάδα επωφελείται ισότιμα από τα μέτρα στήριξης, στο μερίδιο που της αναλογεί, δημιουργώντας αναχώματα για τον περιορισμό των αρνητικών οικονομικών επιπτώσεων στις ελληνικές επιχειρήσεις και τα νοικοκυριά.

Στην Ελλάδα όπως και στις άλλες χώρες, τα χρηματοδοτικά πακέτα και οι εγγυοδοσίες διοχετεύονται μέσω του εγχώριου τραπεζικού συστήματος. Στόχος τους είναι να καλύψουν τις έκτακτες ανάγκες κεφαλαίου κίνησης που προέκυψαν από ανελαστικές δαπάνες, που δεν μπόρεσαν να καλυφθούν από τον τζίρο των επιχειρήσεων λόγω σοβαρής μείωσης ή και πλήρους αναστολής των εργασιών κατά την περίοδο του lockdown. Αποτελούν επίσης κεφάλαια επανεκκίνησης, που θα αποπληρωθούν μεσοπρόθεσμα όσο θα αποσβένεται και η ζημιά που προέκυψε.

Αναπόφευκτα και κατά παρέκκλιση από την επίσημη οδηγία για τον ρόλο των εν λόγω χρηματοδοτήσεων, κάποιες επιχειρήσεις μπαίνουν ή θα μπουν στον πειρασμό να αιτηθούν για περισσότερα δάνεια απ' ό,τι πραγματικά χρειάζονται επωφελούμενες κι από το προνομιακό κόστος με το οποίο αυτά διατίθενται, λόγω των συνθηκών. Είναι όμως απαραίτητο να γίνει αντιληπτό από όλους πως η δημιουργία και διαχείριση μιας νέας γενιάς κόκκινων επιχειρηματικών δανείων και νέων υπερχρεωμένων επιχειρήσεων, θα είναι όχι απλώς επιζήμια για την οικονομία, αλλά κινδυνεύει να απορροφήσει και μεγάλο μέρος της προόδου που έχει επιτευχθεί ως σήμερα.

Κάτι τέτοιο θα έχει βαρύ κόστος και τελικά αρνητικές επιπτώσεις σε όρους απασχόλησης και στρέβλωσης του υγιούς ανταγωνισμού.

Υπό αυτό το πρίσμα, τόσο τα θεσμικά όργανα όσο όμως και οι επιχειρήσεις που εξετάζουν το ενδεχόμενο να αντλήσουν κεφάλαια που πιθανόν υπερβαίνουν τις πραγματικές τους ανάγκες, θα πρέπει να εξετάσουν την περαιτέρω ενίσχυση της ρευστότητάς τους μέσω στοχευμένων χρηματοδοτικών προϊόντων.

Το factoring είναι ένα τέτοιο προϊόν. Αποτελεί κατ' εξοχήν χρηματοδοτικό εργαλείο παροχής ρευστότητας έναντι των εμπορικών απαιτήσεων που έχει μια επιχείρηση από τους πελάτες της για τις πωλήσεις που έχει πραγματοποιήσει με πίστωση.

Με αυτόν τον τρόπο, η επιχείρηση «ξεκλειδώνει» ένα βασικό κι ανεκμετάλλευτο στοιχείο του τρέχοντος ενεργητικού της και η χρηματοδότηση που παρέχει η εταιρεία factoring θα αποπληρωθεί από το ίδιο το συναλλακτικό κύκλωμα. Συνδυαστικά με τη ρευστότητα, το factoring παρέχει ενίστε και τη δυνατότητα ασφάλισης έναντι τη μη πληρωμής των εν λόγω εμπορικών απαιτήσεων λόγω οικονομικής αδυναμίας του οφειλέτη.

Ορισμένες επιχειρήσεις που προσπαθούν, στην παρούσα φάση, να σχεδιάσουν την επόμενη μέρα μετά την πανδημία μπορούν να βρουν πλεονεκτήματα στην κατά προτεραιότητα εξάντληση των δυνατοτήτων που παρέχει το factoring, αντιμετωπίζοντας, ίσως, ως συμπληρωματικό μέσο τις διευκολύνσεις μέσω των χρηματοδοτικών πακέτων στήριξης. Το factoring είναι ανακυκλούμενο από τις εισπράξεις ενώ τα *οιωνεί* κεφάλαια κίνησης των υποστηρικτικών προγραμμάτων θα πρέπει να εξυπηρετηθούν από την προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων κερδοφορία της επιχείρησης η οποία καλείται παράλληλα να εξυπηρετήσει υφιστάμενα μακροπρόθεσμα επενδυτικά και μη δάνεια. Πρόκειται για ένα πλαίσιο που αξίζει να εξεταστεί ειδικά από επιχειρήσεις, που από τη φύση τους δεν παράγουν υψηλά περιθώρια κερδοφορίας, καθώς για αυτές τις επιχειρήσεις η συσσώρευση μεσομακροπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεων θα δημιουργήσει ασφυξία η οποία θα εκδηλωθεί σύντομα και αναπόφευκτα θα δημιουργήσει νέο κύμα επισφαλειών.

Εν τω μεταξύ, αξίζει να επισημανθεί ότι τα χρηματοδοτικά προγράμματα ενίσχυσης είναι σε μεγάλο βαθμό εγγυημένα από το Κράτος, προστατεύουν μεν το εγχώριο τραπεζικό σύστημα από τον άμεσο κίνδυνο επισφαλειών, δεν ανατρέπουν όμως την πραγματικότητα. Δηλαδή τον αυξημένο κίνδυνο επιβάρυνσης του Κράτους με το κόστος της επισφάλειας, της απώλειας θέσεων εργασίας, αλλά και των λοιπών πιστωτών όπως οι προμηθευτές οι οποίοι δεν προστατεύονται από κανένα, σε περίπτωση υλοποίησης ενός δυσμενούς σεναρίου. Σε ένα τέτοιο σενάριο, ανατροφοδοτούμενων κινδύνων, γίνεται αντιληπτό πως το εύρος των αρνητικών επιπτώσεων αναπτύσσεται σε όλη την κοινωνία, επηρεάζοντας την ικανότητα πλήθους ανθρώπων να ανταποκριθούν σε σειρά υποχρεώσεών τους είτε προς το δημόσιο είτε προς το τραπεζικό σύστημα.

Σε μια ιδιαίτερη συγκυρία όπως η τρέχουσα, όλες οι δυνατότητες και τα χρηματοδοτικά μέσα που έχουμε στη διάθεση μας είναι χρήσιμα. Θα ήταν σημαντικό, στο πλαίσιο αυτό, να ενθαρρυνθεί και η διεύρυνση της χρήσης του factoring. **Θα μπορούσε για παράδειγμα, στο ευρύ πακέτο των ενισχύσεων να ενταχθούν και**

εγγυοδοσίες προς τις εταιρείες factoring, όπως ήδη συζητείται και τίθεται σε εφαρμογή και σε άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αξίζει να επισημανθεί ότι το factoring από τη φύση του θα προστατεύσει αυτές τις εγγυήσεις του Κράτους ενώ είναι νωπή ακόμη η εμπειρία της προηγούμενης οικονομικής κρίσης που έζησε η χώρα, κατά την οποία το τραπεζικό σύστημα τραυματίστηκε από επισφάλειες της τάξης του 50% όταν ο κλάδος του factoring είχε απώλειες κάτω από το 5%.

Είναι προφανές, ότι σήμερα, το τραπεζικό σύστημα έχει την τεχνογνωσία και τις υποδομές για να διαχειριστεί με αποτελεσματικό τρόπο τα προγράμματα οικονομικής ενίσχυσης των επιχειρηματικών πελατών του. Θα είναι προς όφελος όλων να κληθεί και το factoring να συνδράμει στην κοινή προσπάθεια, κατ' αναλογία των δυνατοτήτων του, με τον δικό του ιστορικά αποδοτικό μηχανισμό.